

**UCHWAŁA NR 203/XIII/19
RADY MIASTA ŻORY**

z dnia 28 listopada 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 852).

**RADA MIASTA
u c h w a ł a :**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Piotr Kosztyla

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

NA ROK 2020 – stanowiący część

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Żory na lata 2014-2020

1. Cele operacyjne

1.1. Wspieranie i realizacja celu operacyjnego pn.: „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” zawartego w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, poprzez wykonywanie zadań określonych w niniejszym programie.

1.2. Zapewnienie ciągłości świadczenia usług zdrowotnych dla osób uzależnionych i ich rodzin poprzez finansowanie terapii w zakładach opieki zdrowotnej.

1.3. Zmniejszenie dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz używaniem innych środków psychoaktywnych.

1.4. Poszerzanie liczby odbiorców działań profilaktycznych poprzez finansowanie programów oraz wspieranie akcji o charakterze promującym zdrowy i trzeźwy styl życia.

1.5. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu.

1.6. Ograniczanie tempa wzrostu rozpowszechniania i używania narkotyków.

2. Diagnoza problemów alkoholowych

Spśród problemów społecznych występujących w całym kraju zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu oraz używaniem narkotyków mają szczególne znaczenie. Nadużywanie tych substancji powoduje nie tylko szkody zdrowotne ale przede wszystkim przestępczość, zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe oraz przemoc domową.

Rozmiary problemów uzależnień w mieście Żory przedstawiają poniższe dane.

Tabela nr 1 - dane Komendy Miejskiej Policji

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	413	355	312	380	260	258	163	171	123
- w tym nieletnich:	32	50	5	39	9	4	0	13	0
interwencje domowe ogółem:	1579	1358	1558	1439	1498	1166	1059	1548	1682
nietrzeźwi kierowcy	121	159	160	119	143	114	97	109	112
ilość przestępstw dokonanych pod wpływem narkotyków	117	118	100	130	124	112	107	102	33
podejrzani o handel narkotykami	58	42	40	35	41	36	28	12	7
nietelni pod wpływem środków odurzających	9	6	3	0	0	0	0	1	3
interwencje domowe ogółem:	1579	1358	1558	1439	1498	1166	1059	1548	1682
- w tym decyzje o sporządzeniu niebieskiej karty	112	102	90	156	154	125	123	130	120

Tabela nr 2 - dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość wniosków o leczenie odwykowe	53	88	138	181	231	188	188	164	134
w tym:									
na wniosek rodziny	29	36	39	30	38	39	35	26	20
na wniosek policji	15	25	4	8	4	10	5	9	0
na wniosek kuratorów	6	23	10	5	12	9	5	11	4
na wniosek MOPS-u	3	4	15	8	13	8	12	15	4
na wniosek zespołu interdyscyplinarnego	-	-	67	120	161	120	129	100	105
pozostałe	-	-	3	10	3	2	2	3	1
wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowane do sądu	23	11	5	31	50	43	60	49	32

Tabela nr 3 - dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
osoby korzystające z programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	37	32	24	31	17	26	28	20	16
osoby korzystające z pomocy psychologicznej w związku z przemocą w rodzinie	133	118	102	131	141	106	111	51	71
ilość rodzin korzystających ze schronienia w hostelu w związku z przemocą w rodzinie	13	12	16	12	43	31	7	10	7
ilość osób korzystających z pomocy psychologicznej ze względu na problem uzależnienia w rodzinie	-	-	-	30	36	20	31	7	80

Tabela nr 4 - dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej	865	845	702	700	707	681	646	571	546
w tym rodzin z problemem alkoholowym:	42	32	45	33	48	34	64	75	69
ilość dzieci objętych pomocą - forma dożywiania	404	426	486	397	475	402	316	196	254

Tabela nr 5 - dane Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień „AL-MED” Al. Wojska Polskiego 3c, Żory finansowanego przez Gminę Miejską Żory

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość udzielonych porad	-	1042	2482	4060	4773	4069	3452	3005	2640

w tym:									
- młodzież w wieku 0 -18 lat	-	34	79	236	217	106	119	74	97
- osoby w wieku 19 - 64 lat	-	976	2356	3819	4540	3946	3325	2926	2523
- osoby w wieku powyżej 65 lat	-	32	49	5	16	17	8	5	20
<i>ilość porad udzielonych kobietom</i>	-	288	1004	1817	1915	1785	1482	1068	1039
Liczba osób, które uczestniczyły w sesjach dla współuzależnionych	-	36	67	124	136	104	116	111	121
Liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie w zakresie uzależnienia ogółem:	-	156	333	448	508	410	294	295	203
w tym od:									
- alkoholu	-	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	220	212	169
- narkotyków (dopalaczy itp.)	-	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	36	32	28
- hazardu i innych	-	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	38	51	6
Ogółem liczba pacjentów (osób)	-	192	400	572	644	514	410	406	361*
<i>w tym liczba kobiet</i>	-	77	161	251	259	205	158	166	150

* w tym 37 pacjentów w trakcie diagnozowania.

Tabela nr 6 - dane Poradni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień S.C. os. Sikorskiego 52D, Żory, która jest finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia

Nazwa wskaźnika	ROK								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ilość pacjentów korzystających z porad dla uzależnionych od narkotyków (dopalaczy itp.)	2	23	15	22	15	36	22	53	52
<i>w tym ilość kobiet korzystających z porad</i>	-	-	3	3	2	6	7	28	12
ilość udzielonych porad dla osób uzależnionych od alkoholu	1800	1855	1231	948	413	935	891	997	960
w tym:									
- ilość pacjentów	139	117	138	128	128	156	138	157	120
- <i>ilość kobiet korzystających z porad</i>	37	26	50	38	36	32	34	28	25

3. Cel i zadania do realizacji:

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców miasta Żory; podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

3.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków

3.1.1. Zakup świadczeń zdrowotnych oraz programów terapeutycznych w zakładach leczenia odwykowego.

3.1.2. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego.

3.1.3. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla przedstawicieli instytucji zajmujących się problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie.

3.1.4. Zapewnienie usług konsultacyjnych i terapeutycznych w zakresie uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

3.1.5. Wspieranie zajęć umożliwiających odzyskanie funkcji społecznych prowadzonych w placówkach typu kluby abstynenckie, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz rodzinne.

3.2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

3.2.1. Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z hostelem dla ofiar przemocy.

3.2.2. Tworzenie grup wsparcia dla członków osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ofiar przemocy w rodzinie.

3.2.3. Udzielanie pomocy prawnej rodzinom osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz uwikłanym w przemoc domową.

3.2.4. Tworzenie koalicji lokalnej przedstawicieli instytucji współpracujących w realizacji Programu.

3.2.5. Doposażenie punktów konsultacyjnych oraz placówek prowadzących terapię w tym Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej w niezbędny sprzęt i materiały.

3.2.6. Wspieranie budowy i remontów mieszkań socjalnych przeznaczonych szczególnie dla ofiar przemocy domowej oraz osób po odbytych leczeniu odwykowym będących w trakcie rehabilitacji terapeutycznej.

3.2.7. Kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz pokrywanie kosztów wykonania opinii biegłych.

3.2.8. Wspieranie zatrudnienia terapeutów do prowadzenia zajęć dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

3.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

3.3.1. Prowadzenie dla uczniów, ich rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli z szkół i placówek systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej, profilaktycznej, mającej na celu dobro dzieci i młodzieży, a także przeprowadzanie diagnoz w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

3.3.2. Wspieranie działań związanych z organizowaniem imprez sportowo-rekreacyjnych motywujących do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zaspakajania potrzeb w zakresie sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.

3.3.3. Zakup i dystrybucja ulotek, broszur, plakatów, literatury i innych materiałów edukacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją zadań Programu.

3.3.4. Organizowanie innych imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia oraz inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobów spożywania napojów alkoholowych.

3.3.5. Współpraca z instytucjami oraz mediami w zakresie organizowania kampanii informacyjnych w celu poszerzenia wiedzy na temat uzależnień i przemocy.

3.3.6. Tworzenie wsparcia i terapii dla dzieci z FAS- Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

3.3.7. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z promowaniem trzeźwości kierowców.

3.3.8. Realizacja programów wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży.

3.3.9. Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych.

3.3.10. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z realizacją programu profilaktycznego, służących prowadzeniu zdrowego życia, jako alternatywy spędzenia czasu wolnego,

3.3.11. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w formie kolonii i obozów z realizacją programu profilaktycznego.

3.4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii

3.4.1. Włączenie instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych oraz związków wyznaniowych w realizację programu poprzez zlecenie im zadań w trybie przewidzianym obowiązującymi przepisami prawa.

3.4.2. Wspieranie materialne, edukacyjne i lokalowe instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów uzależnienia i przemocy w rodzinie.

3.4.3. Finansowanie działań stanowiących realizację Programu.

3.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

3.5.1. Monitorowanie zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim.

3.5.2. Zgłaszanie policji i prokuraturze wszelkich stwierdzonych naruszeń przepisów ustawy w przypadku złamania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz zakazu ich promocji i reklam.

3.6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3.6.1. W ramach działalności Centrum Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej prowadzenia m.in. dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:

- reintegracji społecznej i zawodowej,
- zatrudnienia socjalnego,
- udzielania pomocy społecznej.

3.6.2. Umożliwienie dostępu do profesjonalnych programów terapii uzależnień, których ukończenie jest warunkiem uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej.

4. Zasady realizacji i finansowania Programu

4.1.1. Realizatorem programu jest Prezydent Miasta Żory, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach oraz inne podmioty, którym zlecane są do realizacji zadania programu.

4.1.2. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii koordynowana jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Żory.

4.1.3. Środki na realizację zadań wynikających z niniejszego Programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i ujęte są w wydatkach na 2020 r. w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdz. 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi, rozdz. 85153 – zwalczanie narkomani oraz ze środków własnych Gminy Miejskiej Żory ujętych w wydatkach na 2020 r. w dziale 852 – pomoc społeczna, rozdz. 85232 – Centra Integracji Społecznej.

5. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą otrzymywać miesięczne wynagrodzenie zryczałtowane w następujących kwotach:

- Przewodniczący - 600 zł brutto,

- Sekretarz - 500 zł brutto,
- Członkowie Zespołu ds. orzekania i motywowania do leczenia - 500 zł brutto,
- Członkowie Zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu - 350 zł brutto.

Wynagrodzenie wypłacane będzie do 5-go dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni i ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności na posiedzeniu proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń w danym miesiącu.

Ponadto z tytułu pełnienia dyżurów w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członek komisji otrzyma wynagrodzenie w wysokości 20 zł brutto, za każdą godzinę pełnionego dyżuru.